

25.10.2020

20. neděle v mezidobí

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi!
Amen.

„Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle.“ L 2,14

Píseň 118 (sl. 1.6-7) *Ó chvalte laskavého Pána*

Modlitba: Pane Bože, právě v těchto nelehkých časech ti děkujeme! Jsme vděční!
Vděční za všechny, kdo si nás všímají, kdo nás pozvedají na duchu, kdo pečují o naše rozpoložení, kdo nás sytí, objímají, přebalují, provázejí. Dej nám, Bože, sílu být tam, kde bychom být měli. Být také ku pomoci. Přiznáváme před tebou vlastní křehkost a labilitu. Nejistotu a strach. Jen bychom nechtěli, aby to byla výmluva. Vyhýbavost.
Pane Bože, věříme, že jsi tím, kterého Ježíš nazýval svým Otcem. Jsi Pravda a Láska. A proto jsi nadějí a spásou naší i celého světa. Buď tedy ve světě i mezi námi přítomen.
Amen.

Čtení: Jr 20,7-12

Píseň 690 *Soudce všeho světa, Bože*

Text: L 12,49-59

Tohle bychom asi od Ježíše nečekali. Spíše bychom čekali, že bude podporovat jednotu, sounáležitost, zvláště v rodině. Čekali bychom, že bude vši mocí nabádat a směřovat k pokoji, ke smíru. Ale rodina a její soudržnost pro něho zřejmě nejsou svaté a pokoj není nejvyšší hodnotou, které se musí držet za každou cenu.

Anebo – všechno má svůj čas? Jak kdysi pravil moudrý Kazatel: „Je čas objímat i čas objímání zanechat... čas boje i čas pokoje.“ O rozpoznání tohoto času mluví i Ježíš. Očistný oheň a bolestná rozdělení mohou být nevyhnutelnou fází naší cesty, ke které nás přivádí tento čas. Ale cílem na vzdáleném horizontu přitom může stále být společenství v pokoji a v souladu.

Jaký je náš čas? Co od nás žádá? Je to čas krize. Čas, ve kterém se odhalují charaktery. Nemůžeme se tomu vyhýbat. Ukazuje se naše zbabělost, sobectví, lhostejnost nebo obětavost, nadějnost, víra. Ochota vzít na sebe odpovědnost nebo tendence obviňovat jiné. Je to čas, kdy se láme chleba. Lecjaká spojenectví končí zklamáním. Vadne spoléhání na toho, kdo důvěry nebyl hoden. Je to čas, kdy se nedaří pokrytectví. Čas příhodný k sebereflexi.

Myslíte si, že dovedete posuzovat, odkud a kam vítr vane, říká Ježíš. A nemyslí tím jen počasí. Myslíte si, že dovedete posuzovat politické, ekonomické, společenské, duchovní trendy. Vyznáte se v tom, jak věci fungují. Jak to, že nedovedete posoudit sami sebe? Jak na tom jsme my sami? Ale tomu nebudeme moci stále uhýbat. Přijde

čas, a už je tady, který nám nastaví zrcadlo. Čas k sebereflexi. Ježíš tomu ovšem říká čas k pokání. Ačkoli to slovo tady přímo nezazní, až v následující kapitole, už tady k tomu směřuje.

Do pokání, sebereflexe se asi nikdo dobrovolně či nadšeně nehrneme. Býváme k nim dotlačeni. Spíše okolnostmi, neúnosností poměrů, narůstajícím vnitřním neklidem, že něco není v pořádku, než přímou výzvou někoho druhého. A potřebujeme pomoci, abychom se vyznali v tom, co se děje, zvláště co se děje s námi. Vidět sebe, k tomu potřebujeme zrcadlo. Při zpovědi, při tomto výsostném aktu pokání, se užívá zpovědní zrcadlo. Jako zrcadlo může sloužit Desatero Božích přikázání, které procházíme jedno po druhém, a pouštíme je do svědomí. Anebo tzv. katalogy ctností a neřestí, které nacházíme v apoštolských listech a v knize Zjevení. Výčet docela konkrétních selhání, vin a zrad.

Myslím však, že Ježíš nemluví o žádném z těchto zrcadel. Čas, který je na spadnutí, křest ohněm, který už Ježíš nechce odkládat, je jeho konfrontace s kněžími v Jeruzalémě. Bude to střet o Boha. O víru. O to navýsost svaté. Události vrcholící Ježíšovým odsouzením, zavržením, ukřižováním jsou nám zrcadlem. Odtud koneckonců pochází ten obrat „když dojde na lámání chleba“! Při poslední večeři, při lámání chleba: Jeden z vás mne zradí... zapře... uteče...

Tenhle Ježíšův příběh je tím nepokřiveným zrcadlem. Vrací nám dokonalý odraz našeho lidství. Zkratkou řečeno: tváří v tvář Kristovu kříži se vyjevují naše charaktery. Jestliže vyznáváme, že Kristus je Boží Syn, tak konfrontace s jeho křížem je setkáním se svatým Hospodinem. Tohle zrcadlo je očistným ohněm Hospodinovým. Hořícím keřem, který zastavil Mojžíše. Kdyby ho Mojžíš minul, jeho život by se odvíjel úplně jinak. Do ztracena?

Lukášovo evangelium začíná nebeským chvalozpěvem: „Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle.“ Je to jako předznamenání, že se bude hrát v radostné, durové tónině. A přece hned v téže kapitole zaznívají temné tóny. Prorok Simeon pronáší nad dítětem Ježíšem dvojznačné proroctví: „Hle, on jest dán k pádu i k povstání mnohých v Izraeli, a jako znamení, kterému se budou vzpírat.“ Rozumím tomu tak, že Ježíš vyvolá u mnohých odpor, jiné však povzbudí na duchu. Jedni zakopnou a padnou, jiní pozvednou hlavu a povstanou. O Ježíšovi se v Novém zákoně mluví jako o kameni. Jednou jako o kameni úhelném, který je pro stavbu nepostradatelný. Jindy jako o kameni úrazu, s nímž se střetnout bolí.

Na toto zrcadlo, na tento zásadní příběh reagujeme různě, a to vyvolává rozdíly mezi námi. Nejde přitom o různice konfesijní, spory mezi židy a křesťany, mezi různými křesťanskými tradicemi ani mezi různými náboženstvími. Jde o daleko hlubší konfrontaci různých pohledů na to, co je podstatou našeho lidství. A skutečnému

ukřižovanému Ježíši může být přítom blíže ten, kdo o něm přímo nemluví, než ten, kdo ho vyznává ústy.

Ježíš si je vědom toho, že v téhle fázi své cesty nepůsobí smířlivě. Přináší konfrontaci. S Bohem i s lidmi. Ale je to přece čas, kdy jsme na cestě. A ještě je čas. Ještě je čas a nemusí dojít k nejhoršímu, kdy budeme muset zaplatit do posledního penny, co dlužíme. Rozumím tomu tak, že poctivá sebereflexe nemůže nás dovést k ničemu jinému než k tomu, že si uvědomíme a přiznáme svůj dluh. Vůči Bohu i bližním. Nikomu nezůstávejte nic dlužni, praví apoštol, než abyste se navzájem milovali.

Připadá mi, že vždycky, když jde o vztah věřitele a dlužníka, bývá takovým prvním nadějným krokem k nápravě, když dlužník uzná svůj dluh bez výmluv, přizná pravdu o svých skutečných poměrech, o své schopnosti splácet, a mezi věřitelem a dlužníkem je důvěra a oboustranný zájem tu nepříjemnou situaci bez dlouhodobě zraňujících následků vyřešit.

Jsme jen žebráci, Pane. Své dluhy nedokážeme splatit. A tak tě prosíme o tvé odpuštění. A o dar tvého Ducha, dar síly, abychom mohli povstat, jít dál a zase zkusit naplnit svůj omezený čas na této zemi milováním tebe a bližního podle příkladu Kristova evangelia. Amen.

Píseň 384 Pomoz mi, můj Pane

Ohlášky – pokračujeme v setkáních přes internet; a ve snaze udržovat telefonický kontakt; sledujte nadále aktuální informace na našich webových stránkách a dejte nám vědět o těch, kdo jsou v nouzi.

Přímluvná modlitba: za nemocné, kterých přibývá, za babičku našeho technika Tomáše, za rodiny, které nesou břemeno péče a strachu, za zdravotníky a dobrovolníky, kteří pracují ve velkém vypětí, za učitele a studenty, za všechny, kdo v těchto dnech rozhodují o mimořádných opatřeních, které se tak hluboce dotýkají životů mnohých, za nositele solidarity, naděje a nezlomného ducha... Otče náš

Poslání: „Nikomu nebudte nic dlužni, než abyste se navzájem milovali, neboť ten, kdo miluje druhého, naplnil zákon. Vždyť přikázání ‚nezcizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nepožádáš‘ a kterákoli jiná jsou shrnuta v tomto slovu: ‚Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.‘ Láska neudělá bližnímu nic zlého. Je tedy láska naplněním zákona. Víte přece, co znamená tento čas: už nastala hodina, abyste procitli ze spánku; vždyť nyní je nám spása blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme proto skutky tmy a oblečme se ve zbroj světla.“ Ř 13,8-12

Požehnání

Píseň 372 (sl. 1 a 7) Přijď, dešti nebeský